

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων που σημειώνονται με έντονα γράμματα.

A. Τότε ο Πακούβιος είπε ότι ήταν βέβαια ηχηρά και μεγαλοπρεπή όσα είχε γράψει, αλλά όμως αυτά του φαίνονταν κάπως σκληρά και στυφά [...] κι ούτε βέβαια μετανιώνω γι' αυτό· γιατί ελπίζω πως θα είναι καλύτερα αυτά που θα γράψω αργότερα.

B. Αυτός διέταξε να ανοιχτούν οι πόρτες και να μπουν αυτοί μέσα. Οι ληστές προσκύνησαν τις παραστάδες της πόρτας σαν ιερό ναό και φίλησαν με πάθος το δεξί χέρι του Σκιπίωνα.

Γ. Ο Μάνιος Κούριος Δεντάτος ήταν πάρα πολύ ολιγαρκής, για να μπορεί ευκολότερα να περιφρονεί τα πλούτη. [...] Εκείνος παρουσιάστηκε σε αυτούς για να τον δουν να κάθεται σε σκαμνί δίπλα στη φωτιά και να γευματίζει από ξύλινο πιάτο. [...] Όταν δηλαδή σ' αυτόν είχαν προσφέρει (ή προσέφεραν) πολύ χρυσάφι (ή μεγάλο βάρος χρυσού), σταλμένο από το δημόσιο ταμείο, για να το χρησιμοποιήσει, χαλάρωσε το πρόσωπό (του) με γέλιο και αμέσως είπε: «Μέλη (ή πρεσβευτές) της περιττής, για να μην πω της ανόητης, πρεσβείας, πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και θυμηθείτε ότι εγώ δεν είναι δυνατόν ούτε στη μάχη να νικηθώ ούτε με χρήματα να διαφθαρώ».

(Μονάδες 40)

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

grandia (A) : γενική ενικού ουδετέρου γένους στον συγκριτικό βαθμό → **grandioris**

pomis (A) : αιτιατική ενικού → **pomum**

praedones (B) : ονομαστική ενικού → **praedo**

ianuae (B) : ίδια πτώση στον άλλο αριθμό → **ianuarum**

fores (B) : γενική πληθυντικού → **forium**

deis immortalibus (B) : αφαιρετική ενικού → **deo immortalī**

die (C) : δοτική πληθυντικού → **diebus**

assidentem (C) : αφαιρετική ενικού → **assidente**

catillo (C) : ονομαστική και στους δύο αριθμούς → **catillus, catilla**

vultum (C) : γενική πληθυντικού → **vultuum**

(Μονάδες 6)

B1β. acerba (A), maxima (C): να γράψετε τους υπόλοιπους βαθμούς των επιθέτων στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση (μονάδες 2).

→ **acerba – acerbiora – acerbissima**

magna – maiore - maxima

meliora (A), clara (B), facilius (C): να γράψετε τα επιρρήματα των τύπων στον θετικό και υπερθετικό βαθμό (μονάδες 3).

→ **bene – optime**

clare – clarissime

facile – facillime

(Μονάδες 5)

B1γ. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τους κατάλληλους τύπους των αντωνυμιών:

Αντωνυμία	Γραμματικό είδος	Ζητούμενος τύπος	Απάντηση
idem (A)	Οριστική (Τζάρτζανος, Λατινική γραμματική, σ. 43) ή δεικτική- επαναληπτική (Πασχάλης- Σαββαντίδης, Λατινικά Λυκείου, α' τεύχος, σ. 112)	γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος	eorundem
haec (B)	Δεικτική	ίδια πτώση και γένος στον άλλο αριθμό	hoc
quae (B)	Αναφορική	αιτιατική πτώση στο ίδιο γένος στον άλλο αριθμό	quod
quodam (C)	Αόριστη επιθετική	δοτική πληθυντικού στο θηλυκό γένος	quibusdam

(Μονάδες 4)

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο για τους περιφραστικούς τύπους):

dixit (A) : β' ενικό προστακτικής ενεστώτα και στις δύο φωνές → **dic, dicere**

scribam (A) : γ' ενικό υποτακτικής παρατατικού ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας
→ **scripturus esset**

nascuntur (A) : απαρέμφατο μέλλοντα → **nascitura esse**

fiunt (A) : γερουνδιακό στην ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους
→ **faciendae**

appropinquaverunt (B) : ο ίδιος τύπος στον υπερσυντέλικο της ίδιας φωνής
→ **appropinquaverant**

rettulerunt (B) : β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής → **referimini**

iussit (B) : δοτική του γερουνδίου → **iubendo**
venerati sunt (B) : β' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα → **veneraturi sitis**
solent (B) : γ' ενικό υποτακτικής υπερσυντελικού → **solitus esset**
utabatur (C) : αφαιρετική σουπίνου → **usu**
posset (C) : ο ίδιος τύπος στον παρακειμένο → **potuerit**
solvit (C) : β' ενικό υποτακτικής παρακειμένου παθητικής φωνής → **solutus sis**
malle (C) : α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα → **malimus**
mementote (C) : β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου → **memento**

(Μονάδες 15)

Γ1α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις λέξεις και να δηλώσετε τον όρο που προσδιορίζουν ή συμπληρώνουν:

sibi (A) : δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου από το **videri** (έμμεση αυτοπάθεια) ή δοτική προσωπική (αν το **videri** θεωρηθεί απρόσωπο).
me (A) : αιτιατική του προσώπου που μετανιώνει στο **paenitet**.
deinceps (A): Επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα **scribam**.
acerba (A): κατηγορούμενο στο **quae**.
ianuae (B): αντικείμενο του ρήματος **appropinquaverunt** σε δοτική.
admiratum (B): αιτιατική σουπίνου που δηλώνει τον σκοπό της κινήσεως, εξαιτίας του απαρεμφάτου **venisse** που δηλώνει κίνηση.
consecrare (B) : αντικείμενο του ρήματος **solent** και τελικό απαρέμφατο.
frugalitate (C) : αντικείμενο του ρήματος **utabatur**.
cenantem (C) : κατηγορηματική μετοχή εξαρτώμενη από τον ρηματικό τύπο αίσθησης **spectandum** (άμεση αντίληψη) και λειτουργεί ως κατηγορούμενο στο άμεσο αντικείμενο του ρήματος **praebuit** "se" [βλ. βιβλίο καθηγητή, σ. 106].
quam fieri (C) : β' όρος σύγκρισης (**quam**+ομοιότητα), με α' όρο το απαρέμφατο **imperare**, από τη συγκριτική λέξη **malle** [βλ. βιβλίο καθηγητή, σ. 107].

(Μονάδες 10)

Γ1β. quo facilius divitias contemnere posset (C) : να χαρακτηρίσετε συντακτικά (είδος, εισαγωγή, εκφορά, χρήση) την πρόταση.

quo facilius divitias contemnere posset: δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο **quo**, γιατί ακολουθεί επίρρημα συγκριτικού βαθμού (**facilius**). Εκφέρεται με υποτακτική (όπως όλες οι τελικές) γιατί δηλώνει σκοπό που είναι μια υποκειμενική κατάσταση. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (**posset**), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (**utabatur**). Παρατηρείται ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της

(Μονάδες 5)

pomis (A), voce (B), die (C), catillo (C), pecunia (C)

ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ		
Κυρίως	Οργανική	Τοπική
catillo	voce	pomis
	pecunia	die

(Μονάδες 5)

→ **vultu risu soluto** protinus dixit.

(Μονάδες 10)

v. Η παρακμή της ρητορείας κατά τους Αυγούστιους χρόνους μαρτυρεί ότι υπήρχε ελευθερία λόγου. → **Λανθασμένη**

(Μονάδες 10)

Γ3. Να βρείτε τις λέξεις των κειμένων που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις ακόλουθες: βιντεοκασέτα (videri), σβέλτος (solvit), έδρα (assidentem), σονάτα (Sonora), άκρη (acie).

(Μονάδες 10)

Γιαννακής Νικόλας

Φροντιστήρια ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ